

тим 90 % вважають використання препаратів з PDRN та PN безпечними для людини, а 99,2 % і надалі планують використовувати препарати з PDRN та PN у своїй практиці.

Висновки. Надання фармацевтичної опіки при використанні косметологами препаратів з PDRN та PN допоможе мінімізувати небажані явища та ризик появи алергічних реакцій при виконанні косметологічних процедур. Щоб уникнути алергічних реакцій котрі мали 7,4 % респондентів потрібно додатково дослідити зв'язок виникнення небажаних явищ у пацієнтів з непереносимістю рибних продуктів або морепродуктів, аутоімунних захворювань та розробити опитувальник для спеціалістів.

ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ЗАСТОСУВАННЯ СПОР *VACILLUS CLAUSII* ПРИ АНТИБІОТИКОАСОЦІЙОВАНІЙ ДІАРЕЇ У ДІТЕЙ

Прокопчук Д.В., Трофімова Т.С.

Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна

Вступ. Частота інфекційної антибіотикоасоційованої діареї складає 20-25 % всіх випадків. Збудниками її є *Clostridium perfringens*, *Clostridium difficile*, *Staphylococcus aureus*, *Salmonella* spp., *Candida*, *Klebsiella oxytoca*, які, на фоні порушеного якісного та кількісного складу мікробіому, здатні колонізувати кишківник. Пробиотичні препарати допомагають запобігти антибіотикоасоційованій діареї. Раціональне застосування антибактеріальних препаратів у дітей має вирішальне значення.

Мета дослідження. Дослідити показання до використання у дітей пробіотиків, які містять у складі спори полірезистентного штаму *Vacillus clausii*, а також використання цього штаму щодо вікової категорії дітей. Роль фармацевтичної опіки та фармацевта для ефективного та безпечного лікування антибіотикоасоційованої діареї. Метою було дослідити взаємодію фармацевта та пацієнта, надання рекомендацій щодо заходів безпеки пробіотику.

Методи дослідження. Під час роботи було використано історичний (огляд літератури), табличний та графічний методи дослідження.

Результати. В аптечних закладах України за останній рік в анонімному анкетуванні в систему ранжування за стажем роботи увійшли: 15 (21,4 %) завідувачів аптек, 29 (41,4 %) – фармацевтів, решта працівників (37,2 %) були асистентами фармацевта. Так, препарат «Лінекс» аптечні фахівці пропонують у 30,0 % випадків; «Ентерол», який містить *Saccharomyces boulardii*, рекомендують фармацевти у 18,6 %; «Йогурт», які включає комбінацію лактобактерій, – 27,1 %; а 24,3 % фармацевтів у першу чергу дають пораду препарату «Ентерожерміна», яка містить спори *Vacillus clausii*. З результатів анкетування фармацевтичних фахівців ми зробили висновок, що показанням до

використання у дитини пробіотиків, які містять у складі спори полірезистентного штаму *Bacillus clausii*, є: при дисбіозу кишечника, якій не зв'язаний з прийомом антибіотика – 24 (34,3 %) дитини; при дисбіозу кишечника, якій пов'язаний з прийомом антибіотика – 37 (52,9 %) дітей; сприяє корекції дисвітамінозу – 8 (11,4 %) дітей; при дисбіозу кишечника, який пов'язаний з прийомом хіміотерапевтичних препаратів – 9 (12,9 %) дітей.

Щодо вікової категорії дітей, якій фармацевтичні фахівці відпускають пробіотик, що містить у складі спори полірезистентного штаму *Bacillus clausii*:

- діти від 0 – 28 днів: n=0;
- діти від 29 днів – 1 року: n=4 (5,7 %) осіб;
- діти від 1 – 6 років: n=27 (38,6 %) осіб;
- діти від 7 – 18 років: n=39 (55,7 %) осіб.

Фахівці фармації, що працюють у аптеках, у 85,7 % випадків відпускали пробіотик, який містить у складі спори полірезистентного штаму *Bacillus clausii*, батькам дитини з діареєю, що виникла з прийомом антибіотика. Фармацевти відпускали пробіотик, що містить у складі спори полірезистентного штаму *Bacillus clausii*, з першого дня прийому антибіотика у 49 (81,7 %) особам дитячого віку для попередження діареї, а 11 (18,3 %) – після появи антибіотикоасоційованої діареї.

Більшість фармацевтичних фахівців надають батькам рекомендації щодо заходів безпеки пробіотику 61 (87,1 %), у складі якого є спори полірезистентного штаму *Bacillus clausii*, 9 (12,9 %) фармацевтів не здійснюють взаємодію між фармацевтом та пацієнтом. Фармацевти в аптеці, здійснюючи фармацевтичну опіку, рекомендували батькам, що не можна поєднувати пробіотик з ферментами 51 (72,9 %) та антацидами 62 (88,6 %).

Висновки. Для досягнення максимально ефективного та безпечного лікування антибіотикоасоційованої діареї необхідною умовою є надання якісної фармацевтичної опіки. Зокрема, у дітей з антибіотикоасоційованою діареєю фармацевти повинні надати рекомендації стосовно пробіотика, який містить спори штаму *Bacillus clausii*, а саме: прийом пробіотика потрібно здійснювати не раніше чим 2 години після вживання антибіотика; пробіотик розводити (або запивати) у підсолодженій воді, у молочних напоях, чаї або у апельсиновому соку. Завдяки наданню компетентних рекомендацій можна запобігти нераціональному використанню лікарських препаратів, а також забезпечити ефективність та безпечність лікування. Для підвищення компетентності фармацевтів має місце додаткове навчання або проведення тематичних курсів з питань фармацевтичної опіки пацієнтів.